

نوبخت: دولت روحانی کار خود را با 380 هزار میلیارد ریال بدهی آغاز کرد

تحقق رشد اقتصادی هشت درصدی در برنامه ششم توسعه نیازمند تامین سالانه 180 هزار میلیارد تومان تسهیلات و سرمایه از بازار پولی و بانکی است.

تحقق رشد اقتصادی هشت درصدی در برنامه ششم توسعه نیازمند تامین سالانه 180 هزار میلیارد تومان تسهیلات و سرمایه از بازار پولی و بانکی است.

دکتر محمدباقر نوبخت معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان برنامه و بودجه دیروز در بیست و هفتمین همایش بانکداری اسلامی با بیان مطلب فوق، این میزان تسهیلات و سرمایه را حدود 24 درصد کل مجموع سرمایه مورد نیاز در بخش های مختلف دانست که باید در اختیار بخش های غیردولتی و تعاونی ها قرار گیرد.

وی با یادآوری اینکه در طول برنامه ششم توسعه سالانه به 7 تریلیون و 230 هزار میلیارد ریال (723 هزار میلیارد تومان) سرمایه نیاز داریم؛ گفت: از نظام بانکی انتظار داریم این همراهی را برای تحقق سیاست های اقتصاد مقاومتی، برنامه ششم و اهداف سند چشم انداز 20 ساله داشته باشد. البته سازمان برنامه و بودجه در بلند مدت برای تامین سرمایه لازم باهدف تحقق رشد هشت درصدی سالانه، تامین مالی از بازار سرمایه را در نظر گرفته است.

نوبخت در عین حال با یادآوری تاثیر تحریم ها بر نظام بانکی در سال های گذشته اظهار داشت: فشار تحریم ها سبب فقدان دسترسی به بانکداری بین الملل و به دنبال آن استانداردهای حسابداری شد که نتیجه آن افزایش هزینه مبادلات مالی برای نظام بانکی بوده است.

وی همچنین به پایین بودن نسبت کفایت سرمایه و بالابودن مطالبات غیرجاری بانک ها اشاره کرد و گفت: میزان مطالبات غیرجاری از 14/7 درصد در سال 1391 به 12/8 درصد در سال 94 کاهش یافته است.

رئیس سازمان برنامه و بودجه با اشاره به روند کاهنده نرخ تورم، آن را ناشی از انضباط پولی و مالی دانست و گفت: برای بهبود نسبت کفایت سرمایه بانکها که از 9/6 درصد در سال 1391 به 7/6 درصد در سال 94 رسیده، نیازمند برنامه ریزی هستیم. زیرا بخشی از آن ناشی از احکام و تبصره های تکلیفی همچون استمهال بدهی هاست که در سالیان گذشته در قالب قوانین بودجه به دوش نظام بانکی گذاشته شده است.

وی با بیان اینکه دولت یازدهم کار خود را با 380 هزار میلیارد ریال بدهی دولت گذشته به نظام بانکی آغاز کرد، افزود: با وجود این بدهی ها اکنون دولت برای خروج از رکود از نظام بانکی خواسته برای بهبود تولید به 7500 واحد به میزان 160 هزار میلیارد ریال تسهیلات دهد که با همکاری بانکها به خوبی پیش رفته است.

نوبخت یادآور شد: کمک بانک ها به بخش تولید از پاییز پارسال و در قالب بسته سیاستی خروج از رکود آغاز شد که نتیجه آن در سه ماهه پایانی پارسال، رشد 2/3 درصدی ثبت شد و در بهار امسال هم به رشد 4/4 درصدی رسیدیم؛ هرچند متوسط رشد پارسال 1/3 درصد بود.

وی به تلاش دولت برای تادیه بدهی خود به بانک ها اشاره کرد و گفت: در قالب لایحه اصلاح بودجه که در مجلس تصویب شد و شورای نگهبان هم آن را تایید کرد، 400 هزار میلیارد ریال از بدهی دولت به بانک ها کاهش می یابد.

معاون رئیس جمهوری سرمایه گذاری 50 هزار میلیارد ریالی دولت در بانک های دولتی و 100 هزار میلیارد ریالی برای تادیه سایر بدهی های دولتی را از دیگر دستاوردهای لایحه اصلاح بودجه 95 برشمرد و تاکید کرد: 22 درصد از منابع مالی لازم برای رشد اقتصادی در برنامه ششم باید از منابع خارجی تامین شود که در این زمینه بانک ها باید آمادگی لازم را برای جذب این سرمایه گذاری داشته باشند.

دکتر ولی اله سیف رئیس کل بانک مرکزی هم در این همایش گفت: جمهوری اسلامی ایران با داشتن بیش از 37 درصد دارایی های بانکی منطبق با شریعت، از نظر حجم، رتبه نخست دارایی های بانکی را بین کشورهای ارایه کننده خدمات مالی اسلامی به خود اختصاص داده است.

وي افزود: امروزه ارزش کل دارايي هاي منطبق با شريعت در جهان به بیش از 2 ميليارد دلار رسیده است که نزدیک به یک ميليارد و 500 ميليون دلار از آن به دارايي هاي بانكي اختصاص دارد.

رئيس کل بانک مرکزی به رشد چشمگیر بانکداری اسلامی در چند سال گذشته اشاره کرد و گفت: بانکداری اسلامی پس از بحران مالی سال 2008 در سطح بین المللی بیشتر مورد توجه قرار گرفت و اکنون محصولات و خدمات بانکداری و مالی اسلامی از یک بازار بالقوه دستکم 2 ميليارد نفری در جهان برخوردار است و حتی بسیاری از افراد غیرمسلمان بنا به ملاحظات اخلاقی به این بازار تمایل دارند.

وي حذف ربا از فعاليت‌هاي بانكي را مهم‌ترین رکن بانکداری اسلامی عنوان کرد و گفت: جمهوری اسلامی ایران جزو معدود کشورهايی است که با تصویب قانون عملیات بانكي بدون ربا، برای حذف ربا از فعاليت هاي بانكي خود تلاش کرده است. از این رو، این نظام در کشور ما با عنوان بانکداری بدون ربا شهرت یافته است.

به گفته سیف، اکنون نوبت آن رسیده است که با فراتر گذاریم و با همسوسازی و تمرکز کوشش‌ها، بانکداری اسلامی را در سطحی بالاتر، مبتنی بر یک راهبرد بلندمدت و در تراز جهانی محقق سازیم.

وي تصریح کرد: بانک مرکزی در تلاش است زمینه گسترش کمی و کیفی محصولات و خدمات منطبق با شريعت را با در نظر گرفتن منافع ذي نفعان گوناگون نظام بانكي و در سطح استانداردهاي بین المللی فراهم سازد تا بدین ترتیب جمهوری اسلامی ایران در آینده نزدیک دستکم به عنوان یکی از قطب‌هاي اصلی بانکداری اسلامی در جهان مطرح باشد.

رئيس کل بانک مرکزی بازنگري و اصلاح قوانین و مقررات را از ضرورت هاي تحقق دورنمای بلندمدت بانکداری اسلامی در نظام بانكي ایران دانست و افزود: وجود قوانین و مقررات مناسب، عنصری مهم در تحقق بانکداری اسلامی است که البته نیازمند سایر عناصر لازم برای اجرای درست و دقیق آن است. وي ادامه داد: بانک مرکزی با انتشار متن نهایی پیش نویس لوایح «قانون بانک مرکزی» و «قانون بانکداری» از همه کارشناسان برای ارایه دیدگاه‌ها و نظرهای خود در این باره دعوت کرده است و امیدواریم با همکاری دولت و مجلس شورای اسلامی یکی از گام‌هاي اساسی برای تقویت قوانین و مقررات و فراهم سازی زمینه تحقق کامل بانکداری اسلامی برداشته شود. رئيس شورای پول و اعتبار یکی از اقدام‌هاي ضروری برای فعال سازی ظرفیت نظام بانكي در عرصه بین المللی را شناسایی موانع قانونی همکاری و تعامل شبکه بانكي با بانک‌هاي اسلامی خارج از کشور و تدوین مقررات لازم برای ارتقای سطح همکاری و تعامل با آنها عنوان کرد و گفت: یکی دیگر از محورهاي اثرگذار در تحقق دورنمای بانکداری اسلامی که تاکنون به طور موثر در کشور فعال نشده، فعالیت بانک‌ها و موسسه‌هاي اعتباری غیربانكي ایرانی در سطح بین المللی بویژه در کشورهای اسلامی است.

وي گفت: با توجه به محدودیت‌هایی که از نظر انطباق با شريعت پیش روی فعالیت بانک‌ها و موسسه‌هاي اعتباری غیربانكي ایرانی در خارج از کشور وجود دارد، مراودات و عملیات آنها با چالش‌هاي روبروست. از سوي دیگر سازوکار مشخصی برای فعالیت موسسه‌هاي خارجی در داخل کشور در چارچوب شريعت وجود ندارد. از این رو با توجه به اهمیت مراودات بین‌المللی در صنعت بانکداری، بانک مرکزی مصمم است تا با گسترش فعالیت‌هاي مربوط به بانکداری اسلامی بین‌المللی، جایگاه نظام بانكي کشور را از لحاظ کمی و کیفی در بین کشورهای ارایه دهنده خدمات مالی اسلامی منطبق با شريعت تقویت کند.

سیف درباره لزوم طراحی و عرضه ابزارهاي مناسب و متنوع برای بکارگیری در بازار پول گفت: در برخی زمینه‌ها همانند سیاستگذاری پولی یا بازار بین بانكي، ابزارهاي منطبق با شريعت کافی نیست و استفاده از ظرفیت عقود اسلامی در طراحی محصولات و خدمات جدید منطبق با شريعت و استانداردسازی محصولات و خدمات از راهبردهاي قابل استفاده در این محور به شمار می‌آید.

وي همچنین استفاده موثر از فقه و قواعد شريعت در نظام بانكي را از جمله زیرساخت‌هاي کلیدی در توسعه دانش بانکداری اسلامی و تقویت پشتوانه نظری آن عنوان کرد و گفت: بدین منظور باید افزون بر ارایه راهکارهاي مناسب برای حل چالش‌هاي فقهی و استفاده از ظرفیت حوزه‌هاي علمی و مراکز دینی برای تربیت نیروهاي متخصص، زمینه تعامل سازنده بین شبکه بانكي و مراکز دینی برای اطمینان یابی از انطباق عملیات پولی با شريعت فراهم شود و در سطح بین المللی هم برای همکاری مفید و موثر با سایر کشورهای اسلامی در زمینه فقه بانكي، برنامه ریزی لازم صورت گیرد.

رئيس کل بانک مرکزی نظارت شرعی موثر را یکی از فرآیندهاي مهم در راهبرد بلندمدت این نهاد برای اطمینان از شیوه اجرای دستورالعمل‌هاي بانکداری اسلامی خواند و گفت: بانک مرکزی مصمم است این نظارت را به شکل جدی در نظام بانكي اجرا

کند. از این رو، چارچوب نظارت شرعی جامعی برای نظام بانکی تعریف خواهد شد که در آن فعالیت های نظام بانکی از لحاظ شرعی پایش و با تعیین سازوکارهای نظارتی در سطح بانک مرکزی و بانک ها و موسسه های اعتباری غیربانکی زمینه انطباق بهتر فعالیت ها با شریعت اسلام فراهم شود. بدین منظور در پیش نویس لایحه قانون بانک مرکزی هم به جایگاه شورای فقهی توجه شده است.

وی بر اهمیت ارتباط مناسب شورای فقهی بانک مرکزی با بخش نظارت این بانک و دیگر نهادهای مالی و موسسه های اعتباری غیربانکی تأکید کرد و گفت: باید واحدهای نظارتی در کنار سایر نظارت های متعارف به صورت پیوسته انطباق عملیات بانکی با شریعت را مورد پایش قرار دهند و در صورتی که اشکالاتی در زمینه مقررات گذاری یا اجرا وجود دارد که به ایجاد شبهه شرعی در عملیات بانکی منجر می شود، مسائل را برای اصلاح و اتخاذ تدابیر مناسب به شورای فقهی بانک مرکزی منعکس کنند. شورای فقهی هم باید این چالش های اجرایی را در دستور کار قرار داده و برای رفع یا کاهش آنها، تدابیر مناسب را پیشنهاد کند.

سیف افزود: سند راهبردی بانکداری اسلامی در نظام بانکی ایران به سفارش و حمایت بانک مرکزی و با کمک صاحب نظران حوزه و دانشگاه و نظام بانکی در پژوهشکده پولی و بانکی در حال نهایی شدن است و پس از نهایی شدن ابلاغ می شود.

وی گفت: با توجه به سیر نزولی نرخ تورم و افزایش قابل توجه نرخ های حقیقی سود بانکی، بانک مرکزی اقدام های گسترده ای را با هدف ایجاد زمینه های لازم برای کاهش نرخ سود، در پیش گرفته است. رئیس شورای پول و اعتبار در ادامه درباره سیاست های ارزی بانک مرکزی گفت: با وجود کاهش شدید درآمدهای نفتی، بانک مرکزی با اتخاذ سیاست ارزی مناسب موفق به کنترل نوسانات و حفظ ثبات بازار ارز شده است. همچنین زمینه های لازم برای یکسان سازی نرخ ارز در حال آماده سازی است و بانک مرکزی نسبت به یکسان سازی نرخ ارز در زمان مقتضی اقدام می کند. وی ادامه داد: بانک مرکزی افزون بر حفظ ثبات بازار ارز، عزم جدی دارد برای کاهش ریسک سرمایه گذاران داخلی و خارجی، حفظ قدرت رقابتی تولید داخلی و حفظ توازن بخش خارجی، ثبات بلندمدت بازار ارز را هم در چارچوب سیاست پولی و ارزی مناسب و مدیریت صحیح ذخایر ارزی تأمین و نرخ ارز را متناسب با متغیرهای بنیادین تعیین کننده آن هدایت کند.